

program
VIT
„Vnímám i Tebe“

zkušenosti z realizace programu v českých věznicích

Projekt Křehká šance II

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zohlednění zkušenosti PMS a VS ČR – - projekt Křehká šance

- Vytvoření programu pro pachatele TČ se zaměřením na:
 - zvýšení odpovědnosti za jejich (protiprávní) jednání
 - zvýšení schopnosti empatie ve vztahu k obětem trestné činnosti
 - obnovení rovnováhy mezi pachatelem, společností a obětí
 - snížení rizika recidivy

2017

- Mapování zkušeností v této oblasti
 - Zahraniční zdroje
 - Reflektování české praxe
- Konzultace s externími odborníky
 - Výpovědi obětí
 - Dramaterapie, projektivní techniky
- Vznik materiálů – metodika, manuál, pracovní sešit
- Pilot programu s klienty PMS a RUBIKON centra
- Školení lektorů VIT, sdílení zkušeností – program VET, Německo

Koncept programu

- 13 lekcí, možnost individuálních konzultací
- Využití potenciálu skupiny, spolupráce tří lektorů
- Práce s tématy – od obecného k osobnímu:
 - oběť TČ, viktimizace, vlastní příběh, dopady TČ, odpovědnost a její přijetí, bezpečné odčinění újmy, závazek do budoucna.
- Využití projektivních technik a dramaterapeutických technik
- Práce s výpověďmi obětí TČ - DVD

2018 - 2019

- Realizace programu:
 - 2018 realizace v 7 věznicích,
 - 2019 rozšíření do celkem 10 věznic,
 - závěr 2019 rozšíření do celkem 13 věznic.
- Evaluace programu:
 - Pachatelé (červen 2019 – absolvovalo celkem 195 osob)
 - Lektori (aktuálně 30 lektorů VIT)
- Cena Ministra spravedlnosti 2018

Zkušenost - lektoři

- Metodická setkání lektorů 1x/ půl roku – průběžné vyhodnocení, zkušenosti:
 - Aktivita účastníků, zpracování úkolů, zájem o program
 - Téma má velký význam v práci s pachateli TČ jakékoliv závažnosti
 - Potenciál programu ve všech realizovaných podmínkách
 - Individuálně vhodná návaznost další intervence
- Zájem o udržitelnost

Zkušenost - lektoři

„Za největší přínos programu VIT považuji fakt, že se skutečně viditelně daří obranné strategie odsouzených postupně prolamovat. Z obecné roviny se nenásilně přechází ke konkrétním ublížením a osobním příběhům každého jednotlivého člena skupiny....

...Dříve nepředstavitelnou zkušeností je pro ně fakt, že přestávají vnímat jako oběti pouze sami sebe...

...V případě, že se podaří působení programu na odsouzeného nasměrovat ideálně, výrazným způsobem se následně u něho logicky snižuje i riziko recidivy...

...považuji tento program za vydařený a velice umně poskládaný. Problematika empatie a odpovědnosti odsouzených vůči obětem jejich trestných činů je v rámci tohoto konceptu z mého pohledu pojata velmi odvážně až průlomově a bylo by velkým přínosem pokud program VIT bude pevně zasazen do koncepce odborného zacházení s odsouzenými v co nejvyšším možném počtu věznic. „

Bc. Zdeněk Bořil, vychovatel – terapeut, Liberec

Zkušenost – účastníci /rozhovory po ukončení programu/

- Otevřenost a pochopení ve skupině, téma „dopady“ řešeno většinou poprvé
- Silné momenty: DVD, siluety, sochání TČ
- Malé možnosti v řešení nápravy ve VTOS
- Změna: náhled na své jednání, naslouchání, uvolnění, vztahy, zájem na sobě dále pracovat
- Ocenění programu

Zkušenost – účastníci

/6 měsíců po absolvování programu/

- „Každý z nás si uvědomil, co vlastně způsobil za bolest a příkoří těm druhým a vžil se do té role.“
- „Nikdy nezapomenu na rekonstrukci trestného činu. Bylo to docela reálné a mám husí kůži, když si na to vzpomenu. Od té doby nechápu, jak jsem něco takového mohl udělat.“
- „Budu se muset hodně věnovat dlouhodobému plánování a víc přemýšlet o tom, co dělám teď a jaké to bude mít důsledky v budoucnu.“
- „Hodně jsem přemýšlela o „roli oběti“, ve které jsem dlouhou dobu žila a snažím se z ní vystoupit kdykoliv zjistím, že tak zase přemýšlím.“
- „Uvědomil jsem si spoustu věcí, třeba že jsem v životě sobec a jen jsem bral od lidí, co mě milovali a měli mě rádi.“
- „...ve svých 34 letech jsem dokázal něco, co jsem nikdy před tím nedokázal. Litovat.“
- „Díky programu jsem si začala řešit svůj vztah s obětí, napsala jí omluvný dopis a ona se chce se mnou po propuštění sejít.“

Program VIT po skončení projektu

- VS ČR – standardizace programu
- PMS – Programová centra
- Systém společného vzdělávání (Norské fondy):
 - Modul „Práce s odsouzeným směřující ke zvýšení odpovědnosti vůči oběti trestného činu a žádoucímu řešení následků trestné činnosti“.